

PÁZMÁNY PÉTER TUDOMÁNYEGYETEM

AZ ORSZÁGOS FÖLDRENGÉSVIZSGÁLÓ INTÉZET KIADVÁNYAI

SZERKESZTI: DR. SIMON BÉLA IGAZGATÓ

A: SOROZAT
SERIE

AZ ORSZÁGOS FÖLDRENGÉSVIZSGÁLÓ INTÉZET
MIKROSZEIZMIKUS JELENTÉSE

1946.

RAPPORT MICROSEISMIQUE
DE L'INSTITUT NATIONAL SEISMOLOGIQUE DE
HONGRIE.

FELDOLGOZTÁK: Mme M. SZILBER
PAR: ET
E. SZEREDAI

B U D A P E S T

E G Y E T E M I N Y O M D A

PÁZMÁNY PÉTER TUDOMÁNYEGYETEM

AZ ORSZÁGOS FÖLDRENGÉSVIZSGÁLÓ INTÉZET KIADVÁNYAI

SZERKESZTI: DR. SIMON BÉLA IGAZGATÓ

A: SOROZAT
SERIE

AZ ORSZÁGOS FÖLDRENGÉSVIZSGÁLÓ INTÉZET
MIKROSZEIZMIKUS JELENTÉSE

1946.

RAPPORT MICROSEISMIQUE
DE L'INSTITUT NATIONAL SEISMOLOGIQUE DE
HONGRIE.

FELDOLGOZTÁK: Mme M. SZILBER
PAR: ET
E. SZEREDAI.

B U D A P E S T

E G Y E T E M I N Y O M D A

Explications des signes employés dans les Bulletins.

- P = Première phase (ondes longitudinales).
 $\overline{P}$ = Ondes longitudinales allant directement entre la surface de la terre et celle de la discontinuité (Mohorovičić).
 P_n = Ondes longitudinales subissant deux réfractions à la surface de discontinuité (index s) pour retourner ensuite vers la surface de la terre (= $\overline{P_s P_s P}$ Mohorovičić, Gutenberg).
 P' ; P'_2 = Ondes longitudinales ayant traversées le noyau (= $\overline{P_c P_c P}$ = PKP Gutenberg).
S = Seconde phase (ondes transversales).
 $\overline{S}$ = Ondes transversales allant directement entre la surface de la terre et celle de la discontinuité (Mohorovičić).
 S_n = Ondes transversales subissant deux réfractions à la surface de la discontinuité pour retourner ensuite vers la surface de la terre = $\overline{S_s S_s S}$ (Mohorovičić, Gutenberg).
PP; PS; SP; SS = Ondes réfléchies sur la surface de la terre ayant gardé ou changé de nature à la réflexion.
 $P_s P$; $P_s S$; $S_s S$ = Ondes réfléchies sur la surface de discontinuité (= $R_i \overline{P}$ $R_i \overline{PS}$; $R_i \overline{S}$ Mohorovičić).
pP; pS; sP; sS = Ondes du foyer profond réfléchies à la surface de la terre (Berlage).
 $P_c P$; $P_c S$; $S_c P$; $S_c S$ = Ondes réfléchies sur le noyau (index c).
PPP; PPS; SPP; SSS = Ondes réfléchies deux fois sur la surface de la terre.
 $PP_s P$; $PP_s S$; $PS_s S$; $SS_s S$ = Ondes réfléchies sur la surface de la terre se réfléchissent ensuite sur la surface de discontinuité (= $R_s \overline{P}$; $R_s \overline{P_s S}$; $R_s \overline{PS_s}$; $R_s \overline{S}$ Mohorovičić).
pPP; sPP; sPS; sSS = Ondes du foyer profond réfléchies sur la surface.
 $pP_c P$; $sP_c P$; $pP_c S$; $sP_c S$; $pS_c S$; $sS_c S$ = Ondes du foyer profond réfléchies sur le noyau.
 $S_c SP$; $S_c SP_2$ = Ondes réfléchies sur le noyau, réfléchissent ensuite sur la surface.
PKS; PKS_2 ; SKP; SKS = Ondes traversant le noyau se réfractent deux fois (= $\overline{P_c P_c S}$; $\overline{P_c P_c S_2}$; $\overline{S_c P_c P}$; $\overline{S_c P_c S}$ Gutenberg).
 pP' ; sP' ; pP'_2 ; sP'_2 ; pSKS; sSKS; pPKS; sPKS = Ondes du foyer profond traversant le noyau.
PKKP; $PKKP_2$; PKKS; SKKP; SKKS = Ondes réfléchies sur la surface interne du noyau ($\overline{P_c P_c P_c P}$ etc. Gutenberg).
PSKS; SKSP; PKSP = Ondes traversant le noyau réfléchissent sur la surface (= $\overline{PS_c P_c S}$; $\overline{S_c P_c SP}$ etc. Gutenberg).
 $S_c SP'$; $S_c SP'_2$ = Ondes réfléchissant sur le noyau et sur la surface, traversent ensuite le noyau.
 $P'P'$; $P'_2 P'_2$; SKPP' = Ondes traversant deux fois le noyau.
Q = Ondes superficielles (Love).
R = Ondes superficielles (Rayleigh).
L = Ondes longues.
m = Moment des maxima des ondes régulières se présentant dans les phases préliminaires.
M = Moment des maxima des ondes superficielles.
F = Fin.
i = Début très marqué d'une phase (lorsque le caractère de la phase est incertain, peut être employé comme symbole indépendant).
e = Début peu marqué d'une phase.
T = Période = Durée d'une oscillation complète.
 A_N = Amplitude de la composante N-S du mouvement réel du sol.
 A_E = " " " " E-W " " " " "
 A_Z = " " " " verticale " " " " "
 $\triangle$ = Distance épacentrale en kilomètres.
Heure = Temps moyen civil de Greenwich, compté de minuit à minuit.

OBSERVATOIRE SEISMOLOGIQUE DE BUDAPEST.

Longitude: 19° 03' 55'' E. Gr.

Latitude: 47° 29' 29'' N.

Altitude: 110 m.

Sous-sol: Alluvion.

Instrument: Pendule Wiechert (masse: 1000 kg).

Signe: W

CONSTANTES.

Date	Comp.	V	T ₀	ε : 1	$\frac{r}{T_0^2}$
Janvier	N	173	9,4	5,3	0,007
	E	160	8,2	3,0	0,013
Juin	N	191	9,2	3,6	0,003
	E	195	8,7	4,6	0,005
Août	N	186	9,4	6,4	0,0021
	E	191	9,5	5,1	0,0031
Septembre	N	186	9,0	4,5	0,0038
	E	192	9,3	4,2	0,0052
Octobre	N	179	9,1	4,1	0,0036
	E	197	9,3	4,8	0,0040
Novembre	N	173	9,2	4,3	0,0035
	E	194	9,2	4,2	0,0054
Décembre	N	201	9,2	5,0	0,0054
	E	204	9,2	4,5	0,0059

Instrument: Une paire de pendules Krumbach (masse 100 kg).

Signe: Kr.

CONSTANTES.

Date	Comp.	V	T ₀	ε : 1	$\frac{r}{T_0^2}$
Juin	N	70	2,76	4,9	0,049
	E	68	2,65	5,1	0,047
Août	N	78	2,62	4,7	0,049
	E	70	2,76	5,3	0,045
Septembre	N	66	2,92	4,8	0,045
	E	67	2,80	5,3	0,047
Octobre	N	70	2,65	4,6	0,047
	E	69	2,80	5,2	0,066
Novembre	N	76	2,68	4,8	0,039
	E	70	2,78	4,2	0,061
Décembre	N	67	2,70	4,6	0,067
	E	68	2,80	4,6	0,060

BUDAPEST

Date		Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode	Amplitude		$\triangle$ km	Remarques
			h	m	s		A_N	A_E		
							μ	μ		
Janv. 5. N-S	W	P e eL M M F	20	16	53 19 37 8 14 18 30		22 25 25	19 68 58		
E-W		P i ePP L M M F	20	16	49 52 19 2 16 23 0		23 23	37 29		
11. N-S	W	iP iS L F	1	43	47 52 0 40	3	7		6900	
E-W		iP iS L F	1	43	46 52 0 30					
12. N-S	W	P PP iS e L M M F	20	37	07 38 46 47 3 16 18 55	12 17 18	9 9 9		8200	Sur la comp. E-W pas des marques de temps
21. N-S	W	P e L F	11	28	36 32 34,5 45					
E-W		eP e L F	11	28	48 33 35 45					
25. N-S	W	P e i iPP i S e L M M M F	17	33	41 52 34 37 45 35 36 36,5 37 38 39,5 0	8 6 9	111 58 22		1100	
E-W		P PP	17	33	41 34 13					

BUDAPEST

Date		Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode	Amplitude		$\triangle$ km	Remarques					
							A_N	A_E							
			h	m	s		μ	μ							
N-S	Kr	S		35	38	6 6	46 21								
		i		36	0										
		L		36,5											
		M		37											
		M		39,5											
		F	18	0											
E-W		e	17	33	40										
		i			52										
		e		34	14										
		L		36											
		F	18	4											
		e	17	33	44										
		i			50										
		e		34	20										
		L		36											
		F	18	5											
		Le 1 février les pendules Wiechert et Krumbach ont été démontés à cause du danger de la crue du Danube.													
		Juin 4.	W	iP	5					4	2	20 20 12 11 6	5 10 3 1 4		
		F		10											
12.	W	eL	17	2	23										
N-S		M		8											
		F		30											
E-W		eL	17	1	23										
		M		12	20	10									
		F		30											
		eL	0	57					12	3					
		M	1	5.5											
		F		25											
		E-W		e									0	53	11
		M	1	8,5											
		F		25											
23.	W	P	17	25	24	8700	N-W Ameri- que du Nord.								
N-S		i			35										
		PP		28	22										
		S		35	29										
		PS		36	16										
		PPS			41										
		eSS		40,5	16 17	21 26									
		SSS		42					54						
		eL		49,5											
		M	18	0,5											
		M		3											
		F	19	0											
		E-W		eP					17	25	22				
				i							32				
				PP						28	7				
				S						35	16				
				i							41				

BUDAPEST

Date		Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode	Amplitude		Δ	Remarques
			h	m	s		A_N	A_E		
						s	μ	μ	km	
Juillet 1-2. N-S	W	PS	36	16						
		eSS	40,5							
		eL	46							
		M	57,5			22		43		
		M	18	2		16		19		
		M	6			13		8		
		F	20							
		eP	22	56	9					
		e	23	1	21					
		eL	34							
		M	38			22	8			
		F	0	5						
E-W		e	22	54,5						Traces
		eL	23	39						
		F	55							
9. N-S	W	eP	1	28						Traces
		e	32							
		eL	2	33						
		F	3	5						
E-W		eP	1	28						
		eL	2	33						
		F	3	15						
9. N-S	W	P	13	33	2					
		e	54							
		eL	56							
		F	14	10						
E-W		P	13	33	3					
		e	36,5							
		F	14	10						
11. N-S	W	P	4	59	43				9110	Mexique
		iS	5	10	5	8	3			
		F	30							
E-W		P	4	59	42					
		iS	5	10	5	10		6		
		F	35							
11. N-S	W	eP	13	20	7					
		S	21	14						
		L	50							
		F	30							
E-W		eP	13	20	20					
		S	21	10						
		L	50							
		F	30							
16. N-S	W	P	5	30	9				2220	S-E de l'île de Crète
		iPP			15					
		eS	33	47						
		eSSS	34	33						
		L	35,5							

BUDAPEST

Date		Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode	Amplitude		$\triangle$ km	Remarques	
			h	m	s		A_N	A_E			
							μ	μ			
E-W		M		36,5		13	43				
		M		40		10	12				
		F	6	5							
		P	5	30	6						
		e		33							
		L		34	30						
		M		36,5		13		38			
		M		38		10		26			
	F	6	5								
16. N-S		eP	19	48	26					Anatolie	
		eS		52							
		M		53,5		7	5				
		M		54		7	4				
		F	20	10							
E-W		P	19	48	26						
		eS		52	31						
		M		56		8		4			
		M		57,5		7		4			
		F	20	15							
18.	W	eL	6	50							
		F	7	15							
18.	W	e	7	39							
		eL	8	0							
		M		8,5		19		8			
		F		25							
19. N-S	W	P	21	28	20				8700	Côte orientale du Japon	
		eS		38	20						
		eL	22	1							
		M		2,5		18	7				
		M		4,5		14	4				
		M		9		16	9				
		M		10,5		14	4				
		F		40							
E-W		P	21	28	20						
		eS		38	33						
		eL		57							
		M	22	2		17		2			
		M		4,5		16		13			
		M		9		16		16			
		M		11,5		13		5			
		F		40							
25. N-S	W	P	16	54	23						
		e	17	0	15						
		eL		20							
		M		32		19	9				
		M		36		16	5				
		M		45,5		16	5				
		F	18	5							

BUDAPEST

Date		Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode	Amplitude		△	Remarques
			h	m	s		A _N	A _E		
						s	μ	μ	km	
E-W		P	16	54	23					
		eS	17	4	40					
		eL		20						
		M		37,5		17		3		
		M		39,5		14		5		
		F	18	5						
27. N-S	W	P	16	30	53				2570	Mesopotamie
		S		35	4					
		L		40						
		F	17	0						
E-W		iP	16	30	55					
		eS		35	5					
		eL		40,5						
		F	17	0						
30. N-S	W	eL	4	24						
		F		30						
E-W		eL	4	24		13		4		
		M		25,5						
		F		30						
Août 2. N-S	W	eP	19	37	4					La comp.
		eS		45	22					E-W n'est
		e			57					pas mesu-
		eL	20	4						rable
		M		10,5		30	42			S. Amérique
		M		21,5		27	29			
		M		26,5		22	14			
		F	21	10						
4. N-S	W	P	18	2	59				8440	Antilles (San
		PP		3	8					Domingo)
		e			50					
		i		7	9	7	7			
		PPP			50					
		S		12	49					
		e		15	40					
		SS		17	49					
		SSS		21	9					
		L		23						
		M		32		20	250			
		M		35,5		18	280			
		M		37		20	277			
		M		40,5		16	174			
		F	22	10						
E-W		P	18	2	49					
		PP		3	5					
		S		12	38					
		SS		17	50					
		SSS		21	34					
		L		24						
		M		30		23	350			
		M		32		21	273			
		M		37,5		18	189			
		M		42		16	178			
		F	22	10						

BUDAPEST

Date		Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode	Amplitude		Δ	Remarques
			h	m	s		A_N	A_E		
						s	μ	μ	km	
8. N-S	W	P	13	40	24				8440	Antilles
		ePP		43	34					
		eS		50	15					
		PS			43					
		m		52	45	6	7			
		m		53	15	8	4			
		SS		55	14					
		SSS		58	47	11	13			
		eL	14	0						
		M		7,5		13	37			
		M		9		20	68			
		M		11		16	42			
		F	16	10						
E-W	W	P	13	40	14				7	
		S		50	11					
		PS			35					
		m		52	45	11				
		eSS		55	15					
		SSS		58	24					
		m	14	0,5		11		8		
		L		2						
		M		6,5		19		46		
		M		11,5		16		37		
		M		23		15		26		
		F	16	10						
15. N-S	W	eP	15	44	0					Traces
		eL	16	49						
		F	17	0						
E-W	W	P	15	43	50					
		eL	16	48						
		F	17	10						
15. N-S	W	e	19	40	15					
		eL		53						
		M		55		16	7			
		F	20	10						
E-W	W	e	19	44	15					
		eL		50						
		F	20	10						
17. N-S	W	P	9	53	15					Prémonitoire
		S		57	25					
		F	10	15						
E-W	W	P	9	53	15					
		eS		57	31					
		eL	10	2,5						
		F		15						
17-18. N-S	W	P	23	42	48					Kurdistan
		S		46	59					
		eL		51,5						
		M		54,5		10	3			
		F	0	10						

BUDAPEST

Date		Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode	Amplitude		Δ	Remarques
			h	m	s		A_N	A_E		
							μ	μ	km	
E-W		P i eS L F	23	42	47 43 20 5 52					
20. N-S	W	eP e S SS L M F	17	28	30 51 16 16 32 33,5 50				1000	
E-W		P PP S SS L M M F	17	28	22 3 16 16 31,5 33 34 50	10 8		12 10		
21. N-S	W	P S F	18	20	28 41 55				9000	
E-W		eP S F	18	20	22 41 55					
21. N-S	W	2 3 4 5 6 eP S eL M M M F	19	29	52 3 51 53 2,5 5 30	16 16 16	6 6 7			
E-W		1 P e eL F	19	29	26 39 49,5 30					
25. N-S	W	eP e eL F	11	28	18 30 32,5 45					
E-W		eP e eL M F	11	28	18 40 32,5 37 45	8		2		
31. E-W	W	iP e S? F	13	19	47 2 19	11 11		9 5		Sur la comp. N-S traces
			14	40						

BUDAPEST

Date		Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode	Amplitude		$\triangle$	Remarques
			h	m	s		A_N	A_E		
						s	μ	μ	km	
Sept. 12.	W	N'est pas mesurable. Les marques des minutes manquent.								
13. N-S	W	P F	16	7 10	27					
E-W		P F	16	7 10	16					
13. N-S	W	P e e L M F	19	10 18 35 44 48	50 50	17	6			Japon
E-W		P e e L F	19	10 21 48 46	49 40					
15 N-S	W	e eL F	16	16 23 35						
E-W		e F	16	21,5 35						
22. N-S	W	eL F	23	12 30						
E-W		eL F	23	21 30						
22-23. N-S	W	eP e e L M F	23	49 58 0 3 20,5 32	57	21	24			
E-W		P S ePS ePPS SS L M M F	23	48 59 0 10,5 15 20 34,5 41,5	37 24 27 4	17 14	7 5		9780	
29.	W	P ePP ePPP i SKKS i i	3	21 22 28 29 32 33 41	0 46 4 44 30 42 7				13.300	

BUDAPEST

Date		Phase	Heure de Greenwich			Période s	Amplitude		Δ km	Remarques
			h	m	s		A_N μ	A_E μ		
E-W		i	42	41						
		L	52							
		M	59			43	1071			
		M	4	1		31	535			
		M		4,5		23	91			
		M		6		26	160			
		C		50		16	7			
		F	6	10						
		P	3	20	59					
		ePP		22	40					
		PPP		28	12					
		i		29	47					
		SKKS		32	30					
		e		34	7					
		L		53						
		M	4	3		33		40		
		M		5		29		160		
		M		6		26		167		
N-S	Kr.	C	5	0		13		5		
		F	6	10						
E-W		eL	3	56						
		F	4	20						
30. N-S	W	eL	12	20						Ondes lon- gues
		F		30						
E-W		eL	12	19						
		F		30						
Oct. 2. N-S	W	P	4	57	54					
		e	5	7	25					
		J		26						
		M		35		16	13			
		F		55						
E-W		P	4	57	54					
		e	5	7	28					
		i		8	37	7		2		
		L		24						
		M		35		16		12		
		M		36,5		14		6		
		F		55						
2. N-S	W	iP	6	54	59	2	3			
		e	7	4	26					
		eL		24						
		M		32		16	13			
		M		37,5		16	7			
E-W		F		55						
		P	6	54	59					
		e	7	5						
		eL		24						
		M		32		16		12		
		F		55						

BUDAPEST

Date		Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode	Amplitude		$\triangle$ km	Remarques
			h	m	s		A_N	A_E		
							μ	μ		
3. N-S	W	eP i S? L F	7	18	51 19 26 20 28					
E-W		eP e L F	7	18	35 19 20 30					
3. N-S	Kr.	e F	7	18	28 26,5					
E-W		e F	7	18	28 27					
4. N-S	W	eP e L F	14 15	57 12,5	34 24 45					
E-W		eP e eL F	14 15	57 12 26 50	28					
13. N-S	W	P eL M M F	21	28	14 32 35 37 55	10 9	4 3			
E-W		eP eL M M F	21	28	30 32 43 35 35,5 55	10 8		5 4		
18. N-S	W	e e F	4	40	15 43 15 55					
E-W		e eL M F	4	42	15 43 43 45 55	10		2		
30. N-S	W	P eL M M M F	7 8 8 9	59 29 35 44 48 5	41	21 16 16	11 13 10		Interprétation pas possible. Interrompu par le changement des feuilles	
E-W		P eL M M	7 8 8	59 28,5 35 43,5	39	20 17	15 13			

BUDAPEST

Date		Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode	Amplitude		$\triangle$	Remarques				
			h	m	s		A _N	A _E						
							μ	μ						
Nov. 1. N-S	W	- M		45,5		16		12	8500	Iles Aléouti- ennes				
		F	9	5										
		eP	11	27	13									
		eS		37	13									
		PS			49									
		SS		12	13									
		eL		48										
		M	12	1		23	97							
		M		7,5		20	68							
		M		9,5		18	39							
		M		18		16	38							
		F	13	20										
		E-W		- P	11	26	55						43	
				S		36	47							
				ePS		37	42							
SS				42	13									
L				50										
M	12			0		23								
M				2		21								
M				4,5		18								
M				10,5		16								
F	13			20										
2. N-S	W			P	18	35	46				4000	Turkestan		
				PP		36	46							
				PPP		37	31							
				S		41	28							
				SS		43	13							
		SSS		44	0									
		L		45										
		M		50		8	144							
		M		52,5		12	382							
		M		56,5		7	115							
		M		58,5		10	96							
		C	20	10		13	5							
		F	21	30										
		2. N-S	Kr.	P	18	35	48							
				i		36	1							
e				37	20									
eL				44	30									
M				50		5	29							
M				54		11	262							
F	19			41										
E-W				eP	18	35	45				82			
				e			57							
				e		37	35							
				eL		45								
				M		52	30	6						
				F	19	42								
3. N-S	W			P	18	48	18							
				L?		49	20							
		F	19	0										

BUDAPEST

Date		Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode	Amplitude		Δ	Remarques
			h	m	s		A_N	A_E		
						s	μ	μ	km	
E-W	W	P	18	48	18					
		L?		49	25					
		F	19	20						
3. N-S	W	1x P	19	42	20				6300	
		3 PP		44	27					
		4 PPP		45	35					
		6 iS		50	10					
		8 ePS			43					
		10 eSS		54	0					
		12x SSS		57	13					
		L	20	2						
		13 M		5		13	33			
		16 M		8,5		11	12			
		17 M		15		13	9			
		F	21	10						
E-W		1x P	19	42	20					
		2 PP		44	23					
		5 PPP		45	43					
		7 S		50	13					
		9 ePS			46					
		11 SS		54	25					
		12x SSS		57	13					
		L	20	0						
		14x M		5,5		13		12		
		15 M		6,5		13		9		
		F	21	10						
3. N-S	Kr.	P	18	48	21					
		F	19	2						
E-W		P	18	48	22					
		F	19	1	30					
4. N-S	W	P	21	53	27				2800	Mer Caspienne
		i			29					
		e		56	47					
		iS?		57	55	8	24			
		-M		58	45	10	118			
		-M		59		8	93			
		M	22	1,5		10	84			
		-M		6	45	7	120			
		M		11		8	53			
		W ₁	23	32		16	8			
		W ₂		31		18	6			
		F		50						
E-W		-iP	21	53	25					
		i		55	28	3		25		
		i		56	12	6		28		
		S?		58						
		M		58	45	7		71		
		-M		59		10		61		
		M	22	1	35	7		63		
		-M		4	25	7		81		
		M		6		9				
		C	23	0						
		F	0	10						

BUDAPEST

Date		Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode	Amplitude		$\triangle$ km	Remarques
			h	m	s		A_N	A_E		
							μ	μ		
N-S	Kr.	P S F	21 58 22	53 4 36						
E-W		eP eS eL F	21 58 22 40	53 12 1 40						
6. N-S	W	P iS eL M M M F	20 11 15 24 25 28 55	4 44 45 45 15	6 11 10 8	3 12 5 4		5200		
E-W		P S L M M M F	20 11 15 25 28 55	4 45 45 15 15	10 8 8		5 3 6			
7. N-S	W	e eL F	16 17 25	7 45						
E-W		e eL F	16 17 30	12 12					Troublé par des micro- séismes	
10. N-S		2 eP 4 S 5 L M F	0 1 12 15 35	55 25	8	2				
E-W		1 eP 3 S L F	0 1 13 35	54 23						
10. N-S	W	eP e i L M M M F	17 18 9 26 39 44 54 20	57 4 54 45	5 21 18 15	3 21 29 12			Destructeur au Pérou	
E-W		P e i eL M M	17 18 9 15 41 45	57 51 56	8 19 17		6 31 41			

BUDAPEST

Date		Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode	Amplitude		Δ	Remarques
			h	m	s		A_N	A_E		
						s	μ	μ	km	
12. N-S		M		49		17		23		
		F	20	30						
		P	17	48	36					
		i			45					
		e	18	2	28					
		eL		12						
		M		50		24	35			
		M		52		22	40			
		M		59		19	17			
		F	19	40						
E-W		iP	17	48	34					
		i			47	5		7		
		i		56	3					
		e	18	7,5						
		L		12						
		M		50		22		26		
		M	19	5		19		12		
		M		14,5		21		11		
		F	20	50						
17. N-S	W	P	22	33	12					
		i		34	53					
		L?		43,5						
		F	23	15						
E-W		P	22	33	4					
		i		34	53					
		L?		44						
		M		44,5		11		4		
		M		59		14		6		
21. N-S		P	1	45	38					
		L		48	21					
		M		50		10	15			
		M		51		8	18			
		M		52		7	9			
E-W		F	2	10						
		P	1	45	40					
		eS		47	20					
		L		48,5						
		M		51		7		9		
28. N-S	W	M		51,5		7		11		
		M		52		9		7		
		F	2	10						
		P	16	10	48					
		F		16						
E-W		iP	16	10	46					
		i		11	37					
		F		20						
Dec. 4-5. N-S	W	e	23	9						
		L		29						
		M		32,5		14	11			

BUDAPEST

Date		Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode	Amplitude		$\triangle$	Remarques
			h	m	s		A_N	A_E		
							μ	μ		
E-W		M	36			16	18			
		M	38			14	14			
		M	46,5			16	20			
		F	0	20						
		e	22	59	15					
		e	23	9						
		L	30,5							
		M	36,5		13		8			
		M	37,5		13		13			
		M	45,5		13		9			
		M	49		11		6			
		F	0	20						
		P	3	9	27				8800	E de Formose
		S		19	27					
		e			43					
19. N-S		eL	30							
		M	41,5		8	2				
		F	4	10						
		P	3	9	26					
		S		19	27					
E-W		eL	32							
		M	52		16		4			
		F	4	15						
		P	19	31	26				8850	Japon
		PP		34	50					
E-W	W	i	38	24						
		S	41	29						
		PS	42	4						
		après	20	5	les plumes sont tombées					
		P	19	31	26					
		PP		35	15					
		PPP		36	44					
		S		41	49					
		SS		47	43					
		SSS		51	34					
		L	20	0						
		M		4,5	23		2429			
		M		5,5	18		1961			
		M		16	10		515			
		M		24	16		400			
		F	23	25						
20. E-W	W	eL	23	30						
		M		32,5	16		10			
		M		38	13		8			
		F		55						
20. N-S	Kr.	P	19	31	28					
		e		32	46					
		em		42	25					
		eL	20	0						
		M		6	17					
		M		11	19					
		M		14	10	384				
		F	21	2						

Réplique du précédent

BUDAPEST

Date		Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode	Amplitude		$\triangle$	Remarques
			h	m	s		A_N	A_E		
							μ	μ		
E-W	Kr.	eP	19	31	28					
		e		42						
		eL	20	0						
		M		2		27				
		M		6		17				
		M		19		14		393		
		F	21	4						
21. E-W	W	P	3	51	20					Prémonitoire du suivant
		eS	4	1	18					
		eL		29						
		F		40						
21. N-S		2 P	10	30	53				8700	Japon
		3x PP		34	4					
		4x S		40	46					
		5 S _c P _c P _c S		41	20					
		7 SS		45	50					
		8 SSS		49	20					
		L	11	0						
		11 M		8,5		26	437			
		14 M		12		16	95			
		16 M		15		17	117			
		eP	12	52						Début d'un deuxième séisme
		F	14	0						
E-W		1 P	10	30	51					
		2x PP		34	4					
		4x iS		40	46					
		6 S _c P _c P _c S		41	47					
		9 eSSS		50						
		L	11	0						
		10 M		5		19		110		
		12 M		8,5		20		180		
		13 M		10		18		175		
		15 M		12,5		16		48		
		17 M		15		16		48		
		P	12	51	45					Début d'une réplique
		e		57,5						
		F	14	0						
21. N-S	W	P	20	0	46				8800	Réplique
		S		10	46					
		P		32	45					
		eL		33						Réplique, su- perposée sur le séisme précédent
		M		39		15	35			
		M		40,5		15	21			
		M		45		16	20			
		e	21	5						
		M		10,5		16	22			
		F		30						
E-W		P	20	0	45					
		iS		10	46	6		6		
		P		32	8					
		M		38,5		16		34		
		M		39		15		32		
		M		45,5		15		15		

OBSERVATOIRE SEISMOLOGIQUE DE KALOCSA.

Longitude: 18° 58' 35" E. Gr.
Altitude: 98 m.

Latitude: 46° 31' 43" N.
Sous-sol: Sédiment friable
alluvial.

Instrument: Pendule Wiechert horizontal (masse 200 kg).

CONSTANTES.

Date	Comp.	V	T ₀	ε : 1	$\frac{r}{T_0^2}$
Août	N	41	3,77	7,8	0,053
	E	44	3,67	1,7	0,041
Septembre	N	58	2,70	5,3	0,031
	E	62	2,70	5,1	0,033
Octobre	N	59	2,65	5,2	0,040
	E	64	2,64	5,4	0,032
Décembre	N	59	2,64	3,6	0,026
	E	62	2,66	3,3	0,024

KALOCSA

Date	Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode s	Amplitude		Δ km	Remarques
		h	m	s		A_N μ	A_E μ		
Janv. 5.	eP e N-S	20	16	43 20 25					
E-W	eP e F	20	16	47 20 25					
11. N-S	iP e F	1	43	51 44 2 0					
E-W	iP e e e F	1	43	51 44 46 53 2 0					
12. N-S	eP S F	20	37	19 46 54				8150	
E-W	eP S F	20	37	15 46 54					

25.

Pas de marque du temps.

Févr. 9.	17 eP S	13	20	15 21 0					Mer Adriatique
N-S	26 LM M F		22 23,5 31		3 4	47 47			
E-W	17 eP i 2 LM 4 M 5 M F	13	20	15 21 25 22 30 23 33				48 48 31	
12. N-S	P e M F	2	47	03 19 30 3 3	4	23			Algérie
E-W	P M F	2	47	01 10 3 3	4		14		
12. N-S	eP F	14	15	34 20					
E-W	eP F	14	15	24 23					
21. N-S	2 eP 4 eS F	15	46	10 50 20 16 3					Konya

KALOCSA

Date	Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode	Amplitude		$\triangle$ km	Remarques
		h	m	s		A_N	A_E		
						μ	μ		
E-W	1 P eS LM M M F	15	46	09 50 30 51 52 05	4 6 5	11 55 31			
Mars 8. N-S	eP F	19	20	36 26					
E-W	eP F	19	20	43 27					
26. N-S	eP F	17	22	10 27					
E-W	P F	17	21	50 38					
Avril 1. N-S	eP F	12	41	23 03				Iles Aléoutiennes	
E-W	eP i	12	41	33 41 57					
	La fin n'est pas mesurable à cause du séisme suivant.								
1. N-S	P e	13	07	59 13				Réplique	
	La fin n'est pas mesurable à cause du séisme suivant.								
E-W	eP e	13	08	12					
	La fin n'est pas mesurable à cause du séisme suivant.								
1. N-S	eP F	13	41	16 48				"	
E-W	eP F	13	41	22 54					
1. N-S	e F	17	11	36 14				"	
E-W	e F	17	11	38 18					
1. N-S	e F	19	10	16				"	
E-W	eP F	19	10	18					
2. N-S	e F	6	9	40 12				Réplique	
E-W	e F	6	8	50 14					
5. N-S	eP F	20 21	57 09	06				Près d'Athènes	

KALOCSA

Date	Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode	Amplitude		$\triangle$ km	Remarques
		h	m	s		A_N	A_E		
						μ	μ		
E-W	2 eP 3 eS 4 M 5 M F	20	57	20					
			59	03					
		21	01	30	4,5		14		
			02	40	4,5		11		
			12						
11. N-S	2 eP e 4 M F	2	02	10					
			04	20					
			06		3	12			
		3	00						
E-W	1 P 3 M 5 M F	2	02	06					
			05	10	3		7		
			08	30	4,5		9		
		3	00						
12. N-S	e F	7	40	40					Smyrne. Interrompu par le changement du papier.
			54						
E-W	e F	7	40						
			56						
16. N-S	1 eP 3 PP 4 S 6 eLM 7 M F	11	45	20				500	Albanie.
				37					
			46	19					
			47		3	99			
				30	3	90			
		12	00						
E-W	2 eP i 5 eS L 6 M M F	11	45	22					
				51					
			46	21					
				50					
			47		6		241		
			48		4,5		78		
		12	05						
21. N-S	e	10	30	30					
E-W	eP eS? e F	10	30	30					Traces
			31	50					
			32	35					
			39						
23. N-S	e	11	0	0					
E-W	e F	11	0	0					
			14						
Mai 3. N-S	e	22	20	40					"
E-W	eP F	22	20	50					
			30						
3-4. N-S	e	22	42	50					"
E-W	e e F	22	41	50					
			44	26					
		0	05						

KALOCSA

Date	Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode	Amplitude		Δ	Remarques
		h	m	s		A_N	A_E		
					s	μ	μ	km	
8.	e	5	33					9500	Océan Pacifique
N-S	F		49						
E-W	P	5	32	54					
	e		33	30					
	S		43	32					
	L	6	16						
	F	6	40						
9.	e	19	53	50					Traces
N-S	eP	19	53	34					
E-W	e		54	31					
	F	20	01						
10.	e	2	55	30					"
N-S									
E-W	e	2	55	40					
	F	3	03						
10.	e	3	26						"
N-S									
E-W	e	3	26						
	F		32						
11.	e	16	31	20					"
E-W									
11.	e	18	45						"
N-S									
E-W	e	18	44	30					
	F	19	02						
12.	e	13	27	14					
E-W	F		35						
21.	e	9	28	20					Martinique
N-S									
E-W	eP	9	28	10					
	iS		37	24					
	F		45						
29.	e	19	36	46					
E-W	e		47	01					
	F		50						
30.	eP	3	43	37					
N-S	i		45	46					
	F		55						
E-W	eP	3	43	37					
	L		46						
	F	4	01						
31.	eP	3	16	57					
N-S	i		18	15					
	F		26						
E-W	iP	3	16	57					
	e		18						
	F		33						

KALOCSA

Date	Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode	Amplitude		$\triangle$ km	Remarques
		h	m	s		A_N	A_E		
						μ	μ		
Juin. 4. N-S	e	5	04					Traces	
E-W	e F	5	03 10	56					
7. N-S	e	4	26	30					
E-W	e e F	4	26 37 46	30				"	
12. N-S	e	20	14	45				"	
E-W	e e F	20	12 20 23	03 45					
23. N-S	eP i iS? F	17	25 26 36 39	35 07 09				N-W Amérique	
E-W	eP i S F	17	25 26 35 50	35 07 50					
Juill. 9. N-S	P F	13	33 39	07					
E-W	P F	13	33 52	07					
11. E-W	e e F	4 5	59 10 15	46 42					
11. N-S	eP e F	13	19 20 25	46 46					
E-W	eP e F	13	19 20 29	58 46					
16. N-S	e F	5	30 40						
E-W	eP F	5	29 47	58					
16. N-S	e	19	50	15				Traces	
E-W	e i F	19 20	48 52 02	25 17					

KALOCSA

Date	Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode	Amplitude		Δ	Remarques
		h	m	s		A_N	A_E		
					s	μ	μ	km	
25. N-S	e	16	54	44					Traces
E-W	e F	16 17	54 09	38					
26. E-W	e F	22	51 58	38					
27. N-S	e F	16	30 36	52					
E-W	P F	16	30 45	54					
Août 4. N-S	eP eS eL M M F	18	03 12 27 31 45 03	40 30 30	27 15	167		8300	Antilles
E-W	eP S eL M M F	18	03 12 28 31 40 25	09 33 30	25 19		250		
8. N-S	e F	13	40 55	40					"
E-W	eP S F	13 14	40 50 38	40 06					
17. N-S	e F	9 10	53 05	18					
E-W	e F	9 10	53 05	15					
17.	e F	23	42 55	47					
20. N-S	e e F	17	28 30 41	22 13					
E-W	e i F	17	28 30 45	32 15					
21. N-S	e	18	20	40					Traces
E-W	e F	18	20 27	40					
21. N-S	e	19	29	40					"

KALOCSA

Date	Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode s	Amplitude		$\triangle$ km	Remarques
		h	m	s		A _N	A _E		
						μ	μ		
E-W	e F	19	29	30 37					Traces
25. N-S	e	11	28	43					
E-W	e e F	11	28	13 30 43 37					
Sept. 12. N-S	e e S? L F	15	28	18 31 18 40 48 50 16 40					
E-W	e F	15 16	28 18	18					
Oct. 2. N-S	e F	4 5	58 5						
2. N-S	e F	6 7	55 10						
Nov. 2. N-S	P i i iS? e eL F	18	35	53 38 0 9 33 13 30 19 40			4000		
E-W	P i i eS? eL F	18 19	35 37 38 41 45 45	51 42 57 20 30					
3. N-S	e i F	18	48	30 0 58					
E-W	e i F	18 19	48 50 0	20 6					
3.	P F	19	42	20 58					
4. N-S	P e i F	21 22	53 58 59 45	15 12 3					
E-W	P e i F	21 22	53 58 59 45	14 4 16					

KALOCSA

Date	Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode	Amplitude		Δ	Remarques
		h	m	s		A_N	A_E		
					s	μ	μ	km	
10. N-S	e	17	57						Traces
E-W	e	17	57	12					
	F	18	49						
12. N-S	eP	17	48	52					
	e		50						
	F	18	11						
E-W	eP	17	48	37					
	F	18	9						
21. N-S	eP	1	45	27					
	i		47	39					
	eL		48	30					
	F	2	1						
E-W	eP	1	45	31					
	L		48	30					
	F	2	1						
28. N-S	iP	16	10	37					
	F		26						
E-W	P	16	10	37					
	F		26						
Déc.	ix P	19	31	33				9100	Japon
20. N-S	i		32	30					
	i		34	33					
	2 PP		35	03					
	5 iPPP		36	51					
	e		43	21					
	6 eSS		47	32					
	L	20	5	30					
	9 M		9	30	15				
	10 M		12		10	1000			
	14 M		21		10	232			
	15 M		25		12	333			
	F	21	30						
E-W	17 P	19	31	33					
	i		32	28					
	3 PP		35	8					
	i		35	33					
	4 iPPP		36	49					
	i		39	17					
	e		43	50					
	7 SS		47	52					
	L	20	5						
	8 M		7		19				
	11 M		12	30	15				
	12 M		16	30	11,5		557		
	13 M		19		13		687		
	16 M		27		10		135		
	F	21	40						
21. N-S	e	10	31	6					
	e		40	52					
	eL	11	01						

KALOCSA

Date	Phase	Heure de Greenwich			Pé-riode	Amplitude		$\triangle$ km	Remarques
						A_N	A_E		
		h	m	s		μ	μ		
E-W	M	9			18				
	F	43							
	e	10	31	9					
	e		40	52					
	eL	11	1	30					
	M		9	30	15				
	F		45						
21.	e	12	52						
	F	13	15						
21.	e	20	1						
N-S	e		11						
	e		33	30					
	F		52						
E-W	e	20	1						
	i		1	22					
	e		11						
	e		33						
	F		54						

Kiadásért felel: Dr. Simon Béla.

49.261. — Egyetemi Nyomda, Budapest. (F.: Tirai Richárd.)

27 SEP 1948

PÁZMÁNY PÉTER TUDOMÁNYEGYETEM
—
AZ ORSZÁGOS FÖLDRENGÉSVIZSGÁLÓ INTÉZET
KIADVÁNYAI

SZERKESZTI: DR. SIMON BÉLA IGAZGATÓ

B: SOROZAT
SERIE

AZ 1945—46. ÉVI
MAGYARORSZÁGI
FÖLDRENGÉSEK

UNGARISCHER ERDBEBENKATALOG
FÜR DIE JAHRE 1945—1946.

FELDOLGOZTA:
VON: TURI ISTVÁN

BUDAPEST, 1948

EGYETEMI NYOMDA

PÁZMÁNY PÉTER TUDOMÁNYEGYETEM

AZ ORSZÁGOS FÖLDRENGÉSVIZSGÁLÓ INTÉZET
KIADVÁNYAI

SZERKESZTI: DR. SIMON BÉLA IGAZGATÓ

B: SOROZAT
SERIE

AZ 1945—46. ÉVI
MAGYARORSZÁGI
FÖLDRENGÉSEK

UNGARISCHER ERDBEBENKATALOG
FÜR DIE JAHRE 1945—1946.

FELDOLGOZTA:
VON: TURI ISTVÁN

BUDAPEST, 1948

EGYETEMI NYOMDA

Budapest ostroma alkalmával az Országos Földrengésvizsgáló Intézet Budapesti Központi Földrengésvizsgáló Intézetének V., Deák Ferenc-u. 12. alatti épülete 19 romboló- és 2 gyújtóbomba találatot kapott, úgyhogy az épület nemcsak kiégett, hanem az óvóhelyig be is szakadt. Ennek sajnálatos következményeképpen elpusztult nemcsak az 1943—44. évi makroszeizmikus megfigyelési anyag, hanem az azok feldolgozását tartalmazó kézirat is. Így az 1942. évi makroszeizmikus jelentésünk folytatása, az 1945—46. évi makroszeizmikus megfigyeléseket kiértékesítő jelen kiadvány.

Budapest, 1947. január hó.

Dr. Simon Béla
az Országos Földrengésvizsgáló Intézet
igazgatója

A földrengési tevékenység Magyarországon 1945—46-ban igen gyenge volt. Mindössze négy esetben észleltek földmozgást és ezek közül csak kettő volt olyan földrengés, amelyet többen is észleltek, két ízben csak egy-egy jelentés érkezett be. Jelentősebb kárt egyik sem okozott. Ezen rengéseknek makroszeizmikus anyagát az alábbiakban foglaltam össze, a rengéserősség meghatározására a következő Sieberg-féle (1937) 12°-os erősségi fokozatot használtam.

1.° A földmozgás olyan gyenge, hogy csak földrengésjelző készülékek jelzik.

2.° Emeleten egyes éber személyek érzik.

3.° Házban földszinten is érezhető, szabadban nem.

4.° Nem eléggé szilárdan álló tárgyak inognak, épületszerkezet a leggyengébb helyen rugalmasan ereszkedik; edények, ablakok csörrennek, ajtók, gerendázat recseg, egyes alvók felébrednek. Szabadban is érezhető.

5.° Nagyobbmértvű súlypontáthelyeződések következtében szabadon függő tárgyak lengésbe jönnek. Edények feldőlnek, folyadék kiloccsan, ablaküvegek itt-ott megrepednek stb. Egyesek a szabadba menekülnek.

6.° Olyan nagymértvű súlypontáthelyeződések, hogy képek könyvek stb. leesnek, kis bútorok eltolódnak vagy feldőlnek. Néha meglazult tetőcserep vagy rozszant kéményből kihulló téglaleesése jelentéktelen tetőkárt okoz. Általában véve a feszültségek a falazatra nézve még veszélytelenek, hatásuk csupán egyes házakon jelentkezik, mégpedig abban, hogy a belső, néha a külső fal- és mennyezetvakolat megreped és lehull, különösen ott, ahol az anyag és szerkezeti különbségek következtében a feszültség jellege és a tapadóképeség erősen változik.

7.° A házak nagy százalékán a kéménykoszorú elfordul, kéménytéglák, tetőcserepek, gipszdíszítések leesnek, a belső falvakolat megsérül. A téglaházak több, mint egynegyed részén az álló- és fekvőhézagokban a vakolat megreped, a repedés a felső sarokból indul ki és átnyúlik a fedélhez közel eső élekre. Az alul fellépő vakolatrepedés és vakolathullás csak ártalmatlan feszültségek és nem falrepedés következménye.

8.° A téglából épült házak csaknem egynegyedén az emeleten a vakolatrepedések a hézagok mentén haladó, lépcsős, tátongó falrepedésekké tágulnak. Ezek a repedések az alsóbb részekre is áttérjednek, ha eltérő önrezgésidejű vagy utólag épített, vagy más anyagból készült, vagy eltérő szerkezetű falrészek vannak és ezek leválnak. A fedélszék taszító és nyíró önrezgései következtében oromrészek letörnek, kémények tönkremennek megfelelő tetősérülések és tetőcserepek kihullása kíséretében.

9.° Majdnem a téглаépületek felén a falazat erősen szétrepedezik, különösen az emelet és a fedélszék sarkainál.

10.° Legalább a téглаépületek felén emeleten a belső és külső falazat beomlik, a földszinten is megrepedezik, súlyos fal- és tetőkárok a téглаépületek legalább is háromnegyed részén.

11.° Majdnem minden téглаépület emeleti része a tetővel együtt összedől, helyenkint a földszint is beomlik.

12.° Számos téглаépület az alapozásig tönkremegy teljesen. Majdnem az összes többi is igen erősen megrongálódik.

Az anyag elrendezésére nézve azt kívánom megjegyezni, hogy az első, magyar nyelvű részben a rengések területi eloszlásának kidomborítása végett egy csoportban (a csoporthoz tartozó legerősebb rengés dátuma alatt) tárgyalom mindazokat a rengéseket, amelyek kipattanási helye az említett legerősebb rengés által megrázott területen belül van, a második, német nyelvű részben időrendi sorrendben adom a rengéseket.

Hálásan köszönöm mindazoknak az igen tisztelt munkatársaknak a fáradozását, akik jelentést küldtek be észleleteikről. Kérem őket és velük együtt a tudomány minden igaz barátját, hogy földrengési észleleteik közlésével a jövőben is támogassák munkájában Intézetünket, amelynek új címe: *Országos Földrengésvizsgáló Intézet* Budapest, XI., Kanizsai-utca 26. Telefon: 458—345.

1945. június 7. Szolnok.

Június 7-én 19 óra 31 perckor egy lökésből álló gyenge földrengést jelentett észlelőnk *Szolnokról*. Ajtók, ablakok gyengén megrezdültek, csak kevesen figyelték meg a jelenséget. A földrengés észak-déli irányú volt, erőssége 3°. (Winter András áll. gimn. tanár.)

Nem érezték a földrengést: *Besenyőszögön, Törtelen és Zagyvarékason*.

1946. április 26. Eger.

Egerben április 26-án este 19 óra 15 perckor földrengést éreztek, amely egy, némelyek szerint 3—4 mp-ig tartott. A rengés egy lökésből állott és nyugatról jött robogó szekér rázására emlékeztetve, ablakok megrezdültek. A rengés alatt egyesek gyenge morajt is hallottak. A rengés erőssége 3°.

Felnémeten (Heves vm.) délről jövő, 1 mp-ig tartó gyenge rengést észleltek kis morajjal. Ablakok megrezdültek, vakolat néhol lehullott. Erőssége 2°.

A *Feldebrő* (Heves vm.) melletti tűzérési anyagraktárban zsákmányolt lőszer robbantás által való megsemmisítését végezte ebben az időben az orosz katonaság és ezek a robbantások olyan nagymértékűek voltak, hogy a pontos észlelést zavarták.

Nem érezték a földrengést: *Andornaktályán, Bátoron, Bükk-széken, Egerbocson, Egerszalókon, Feldebrőn, Kerecsenden, Makláron, Mikófalván, Novajon, Ostoroson, Recsken, Sirokon és Tardon*.

1946. június 19.

Bodrogkeresztúron (Zemplén vm.) június 19-én hajnali 4 óra tájban földrengést észleltek, amely 2 mp-ig tartott. Ablakok megrezdültek, függőlámpa kilengett, alvók felriadtak. A rengéssel egyidőben gyenge morajlás hallatszott. A rengés észak-déli irányú volt, erőssége 4°.

Mádon (Zemplén vm.), *Tokajon* kétízben éreztek földmozgást, amelyek közül az első erősebb volt és kb. 5 mp-ig tartott, szekérrázáshoz hasonló érzést keltve. A rengéssel egyidőben mennydörgésszerű moraj hallatszott. Csak kevesen, az ágyban ébren fekvők észlelték, a rengés erőssége 3°.

Nemleges jelentések érkeztek: *Boldogkövára*lja, *Buj*, *Gáva*, *Halmaj*, *Kemecse*, *Kótaj*, *Mezőzombor*, *Monok*, *Sárospatak*, *Szerencs*, *Taktaharkány*, *Taktaszada*, *Tállya*, *Tiszabercel* *Tiszaeszlár*, *Tiszakarád*, *Tiszalök* és *Vencsellő* helységekből.

1946. október 24. Nagykőrös.

Nagykőrösön október 24-én 22 óra 39 perckor gyenge lökésszerű földmozgás volt délnyugati irányból. Az észlelő ágyban feküdt és „távoli kocsizörgést hallott“, bár az utcán „sem kocsí, sem járókelő nem ment“. Szekrényben levő edények összezördültek. A rengés erőssége 3°. (Szalai Ambrus áll. anyakönyvvezető.)

Nem érezték a földrengést: *Alpáron*, *Cegléd*en, *Ceglédbercel*en, *Kecskeméten*, *Kerekegyházán*, *Ladánybenén*, *Lajosmizsén*, *Örkényben*, *Pusztavacson*, *Tisza*kürtön, *Tisza*zugon, *Törtelen*.

Ungarischer Erdbebenkatalog für die Jahre 1945-1946.

Nr.	Datum	M. E. Zeit		Ort	Inten- sität Grade Sieberg	Bemerkung
		0h-24h				
		h	m			
1.	1945. Juni 7.	19	31	Szolnok	3°	
2.	1946. Apr. 26.	19	15	Eger Felnémet	3° 2°	
3.	1946. Juni 19.	4		Bodrogkeresztur Mád Tokaj	4° 3° 3°	
	1946. Okt. 24.	22	39	Nagykőrös	3°	

Kiadásér felel: Dr. Simon Béla.

49.262 — Egyetesi Nyomda, Budapest. (F.: Tirai Richárd.)

27 SEP 1948

PÁZMÁNY PÉTER TUDOMÁNYEGYETEM

AZ ORSZÁGOS FÖLDRENGÉSVIZSGÁLÓ INTÉZET KIADVÁNYAI

Szerkeszti: Dr. SIMON BÉLA igazgató

RAPPORT
SUR L'ACTIVITÉ
DE L'INSTITUT NATIONAL SÉISMOLOGIQUE
DE HONGRIE

PENDANT 1946

PAR
B. SIMON

BUDAPEST, 1948

EGYETEMI NYOMDA

Les bureaux de l'Institut Central Séismologique de Budapest sont logés provisoirement dans un bâtiment du XI., rue Kanizsai 26, tandis que les séismographes sont installés dans les caves du Musée National, VIII., Múzeum-krt. 14. Ce placement éloigné des deux parties de l'Institut influence défavorablement son activité. Il serait désirable que l'Institut recevrait le plus tôt possible son domicile propre pour remplacer l'édifice détruit par les bombes pendant le siège de Budapest.

L'Institut Séismologique de Kalocsa est installé dans le bâtiment du Gymnase des Jésuits, l'Institut Séismologique de Kecskemét dans le bâtiment du Gymnase des Piarists, celui de Szeged dans la cour d'un édifice à la place Ady Endre No 1.

Vu que les caves du Musée National furent menacées par la crue du Danube nous avons été obligés de démonter les instruments et les garder aux deuxième étage de l'édifice pendant quatre mois, du 1 février jusqu'au 31 mai 1946.

L'activité de l'Institut souffre aussi du fait que les ateliers mécaniques et la menuiserie se trouvent 4 mètres au dessous du sol et le personnel est obligé de travailler dans une atmosphère malsaine et à la lumière artificielle.

Toutes ces circonstances expliquent l'urgence de la solution définitive du logement de l'Institut Séismologique de Budapest.

Les dommages causés par la guerre furent évalués. Le montant des dégâts dans les différents Observatoires du pays est le suivant:

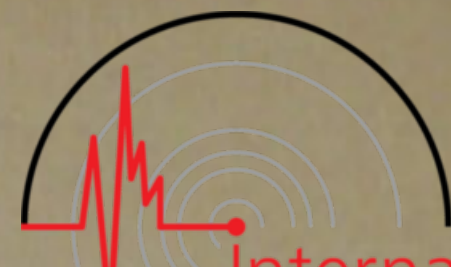
Institut Central Séismologique de Budapest	Ft 860.000
Institut Séismologique de Kalocsa	„ 2.000
Institut Séismologique de Kecskemét	„ 93.000
Institut Séismologique de Szeged	„ 93.000
en total: Ft 1,048.000	

Sur l'appel du Ministre des cultes et de l'instruction publique nous en avons fait rapport à l'Unesco.

Pour l'année budgétaire de 1946—47 la somme de Ft 14.700 fut préliminée qui doit couvrir tous les frais réguliers des institutions. Malheureusement cette somme est insuffisante pour assurer la marche normale des travaux des Observatoires. Une augmentation du budget au moins à la somme de Ft 110.000 est désirable.

En plus un crédit extraordinaire serait nécessaire:

Pour réparation dans les Observatoires de Budapest, Kalocsa, Kecskemét, Szeged Ft 56.450. Pour remplacement des meubles, appareils et outils anéantis ou endommagés Ft 251.350. Pour l'édition des Rapports et Bulletins macro- et microséismiques des années 1945—1946; et de l'étude „L'histoire et formation du bassin hongrois“ (tous déjà prêt en manuscrit) Ft 20.000.

L'institut s'occupe à présent de l'évaluation des données micro-séismiques depuis 1906. Manque de budget nous avons dû supprimer provisoirement la cartographie du sous-sol, malgré que la moitié de la carte du sous-sol d'Eger est déjà terminée.

C'est avec plaisir que nous avons pu constater que les Instituts Séismologiques de l'étranger se présentent un après l'autre pour renouveler les anciens liens qui nous ont attaché dans les travaux séismologiques internationaux. L'institut a déjà rétabli ses relations avec les instituts séismologiques américains, anglais, français, hollandais, yougoslaves, russes, roumains, bulgares, italiens, suisses, allemands.

M. Wladimir Alexandrov Sergej, professeur de l'Université de Moscou a visité cette année notre Institut et s'intéressait vivement à nos études.

PÁZMÁNY PÉTER TUDOMÁNYEGYETEM

AZ ORSZÁGOS FÖLDRENGÉSVIZSGÁLÓ INTÉZET KIADVÁNYAI

Szerkeszti: Dr. SIMON BÉLA igazgató

AZ ORSZÁGOS
FÖLDRENGÉSVIZSGÁLÓ INTÉZET
1946. ÉVI MŰKÖDÉSE

Közli:
SIMON BÉLA
igazgató

Az Országos Földrengésvizsgáló Intézet Budapesti Központi Földrengésvizsgáló Intézetének irodái ideiglenesen a XI., Kanizsai-utca 26. számú házban voltak elhelyezve, míg készülékei a VIII. ker., Múzeum-körút 14. alatt, a Magyar Nemzeti Múzeum alagsorában. Az Intézetnek ez a kétfelé osztottsága igen hátrányos volt. Kívánatos volna, hogy a Budapest ostroma folyamán lebombázott épület helyett az Országos Földrengésvizsgáló Intézet Budapesti Központja mielőbb végleges elhelyezést találjon. A Kalocsai Földrengésvizsgáló Intézet a jezsuita gimnázium, a Kecskeméti Földrengésvizsgáló Intézet a kegyesrendi gimnázium épületében, míg a Szegedi Földrengésvizsgáló Intézet az Ady Endre-tér 1. számú épület udvarán különálló házban volt elhelyezve. Mivel a Nemzeti Múzeum alagsora az illetékes hatóságok megítélése szerint az év tavaszán árvízveszélynek volt kitéve, az ott elhelyezett földrengésjelző készülékeinket 1946. február 1-től május 31-ig le kellett szerelnünk és az épület II. emeletére mentenünk. Rendkívül károsan befolyásolja az Intézet működését az is, hogy megfelelőbb elhelyezés híján ideiglenesen a központi mechanikai és asztalosműhelyt is alagsorban, 4 méterrel a föld színe alatt vagyunk kénytelenek elhelyezni, ahol az Intézet műszerésze, ill. asztalosa csak mesterséges világítás mellett és az egészségére ártalmas levegőben kénytelen nehéz munkáját végezni. A többiek mellett ez a körülmény is kívánatossá teszi az Országos Földrengésvizsgáló Intézet Budapesti Központja végleges elhelyezéséről való mielőbbi gondoskodást.

Az esztendő folyamán számbavéve az Országos Földrengésvizsgáló Intézetet ért háborús károkat, kitűnt, hogy

a Budapesti Központi Földrengésvizsgáló Intézet	860.000 Ft
a Kalocsai Földrengésvizsgáló Intézet	2.000 „
a Kecskeméti Földrengésvizsgáló Intézet	93.000 „
a Szegedi Földrengésvizsgáló Intézet	93.000 „

az Országos Földrengésvizsgáló Intézet együttesen tehát 1,048.000 Ft károsodást szenvedett. A vallás- és közoktatásügyi miniszter úrtól kapott felszólításra az e nemű károsodásról az Unesconak részletes jelentést tettünk.

Az Intézet átalánya az 1946—47. költségvetési évre 14.700 Ft, amely az összes rendes dologi kiadások fedezésére szolgálna. Sajnos, az átalány erre a célra nem elegendő, az intézeti munka folyamatosságának biztosítására kívánatos volna az évi dologi ellátmány tetemes felemelése legalábbis 111.000 Ft-ra. Ezenkívül a budapesti központi műhely épületének, a Kalocsai, Kecskeméti és Szegedi Földrengésvizsgáló Intézetek épületeinek, illetve helyiségeinek a legszükségesebb mérvre szorítókozó megjavítására 56.450 Ft, a műhelyberendezés, műszer, bútor-felszerelés legszükségesebb darabjainak pótlására

251.350 Ft, a kéziratban készenlevő 1945—46. évi jelentések, az 1943—45. és 1946. évi mikroszeizmikus jelentés, valamint az 1945—46. évi makroszeizmikus jelentés, végül „A magyar medence kialakulástörténete és felépítése” című kiadvány nyomtatási költségeire 20.000 forint rendkívüli segítségre volna szükség.

Folyamatban van az 1906 óta a teljes mikroszeizmikus megfigyelési anyag átfogó feldolgozása. Sajnos, anyagiak hiányában a megkezdett szeizmikus altalajterképezést 1946-ban nem folytathattuk, pedig gyakorlati szempontból is kívánatos volna e munka mielőbbi továbbvitele és befejezése.

Az Intézet munkája iránt külföldi szakkörök részéről a háborús viszonyok elmúltával megélénkült az érdeklődés. Az esztendő folyamán meglátogatta az Intézetet Wladimir Alexandrov Szergej moszkvai egyetemi tanár úr és behatóan érdeklődött az iránt, hogy az Országos Földrengésvizsgáló Intézet vidéki intézeteivel együtt mikor kapcsolódhatik bele a háború előtti keretekben a nemzetközi kutatómunkába. Felvettük a kapcsolatot többek között az Amerikai, Angol, Francia, Holland, Jugoszláv, Német, Olasz, Osztrák, Román és Svájci Földrengési Szolgálatokkal.

A 18.600—1945. II. P. M. rendelet alapján dr. Szilber Józsefné adjunktus a VI. fizetési osztályba, Csomor Dezső, Turi István és Szeredai Erik adjunktusok a IX. fizetési osztályba, Szekula Magdolna tudományos segéderő a XI. fizetési osztályba, Erdei József műszaki segédtsízt, intézeti műszerész a X. fizetési osztályba, Krivánszky Ferenc és Marton Béla altisztek a XV. fizetési osztályba, dr. Simon Béla igazgató az V. fizetési osztályba nyert besorolást. A Kalocsai Földrengésvizsgáló Intézet vezetője Holovics Flórián S. J., a Kecskeméti Földrengésvizsgáló Intézet vezetője Murányi Károly kegyesrendi tanár, a Szegedi Földrengésvizsgáló Intézet vezetője dr. Baranyai Vince voltak. Elismerésre méltó munkát végeztek annak ellenére, hogy díjazásukról 1946. augusztus 1-től fedezet hiányában az Intézet gondoskodni nem tudott. 1946. augusztus 1-ig az Intézet tudományos tisztviselői a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr jóleső gondoskodása folytán 50%-os műszaki pótlékban részesültek. Kívánatos volna az ilyennemű anyagi juttatásnak mielőbbi visszaállítása és a tudományos segédszemélyzet részére való kiterjesztése, hogy az Intézet különleges képzettségű alkalmazottai munkájukért az átlagon felüli anyagi elismerésben is részesüljenek.

Rendkívül megnehezíti a vidéki intézeteinkkel való szoros kapcsolatok fenntartását az a körülmény, hogy a kiszállási napidíjak a megélhetési költségekhez képest csekélyek, így a vidéki intézeteket látogató tisztviselők készkiadásait távolról sem fedezik. Ennek kiküszöbölése annál is inkább elengedhetetlen, mivel az amúgy is alacsony tisztviselői javadalmazás nem teszi lehetővé az így fellépő többletkiadások fedezését.

Remélem, hogy a kéziratban készenlevő az előbbieken már felsorolt dolgozatok mielőbb megjelenhetnek és közvetlenül beszámolhatnak az Intézetben az 1946. év folyamán végzett munkáról.

Kiadásért felel: Dr. Simon Béla.